

Ung Cancer Myndighetsguide:

**FÖRSÄKRINGS-
KASSAN FÖR
NÄRSTÅENDE**

**Ung
Cancer**

DATUM:
2016-11-20
ÄMNE:
Ung Cancer Myndighetsguider,
Försäkringskassan för närstående

— Försäkrings- kassan för närstående

Här hittar du vanliga frågor och svar om försäkringskassan för dig som är närstående till någon som har drabbats av cancer. Informationen är granskad av personal på försäkringskassan, men är övergripande. För att veta vad som gäller i just ditt fall är det bäst att själv kontakta försäkringskassan.

DATUM:
2016-11-20
ÄMNE:
Ung Cancer Myndighetsguider,
Försäkringskassan för närstående

Vad är det första jag ska göra om en närstående blir sjuk?

När din närstående blir sjuk behöver du inte anmäla det på något sätt. Det kan däremot vara bra att informera din arbetsgivare om situationen, så att hen är medveten om vad du går igenom.

Vad ska jag göra om jag inte kan/orkar jobba när min närstående är sjuk?

Om du inte kan eller vill jobba på grund av att din närstående är sjuk behöver du kontakta din arbetsgivare och/eller sedan Försäkringskassan.

Om du är anställd anmäler du dig endast till din arbetsgivare den första dagen du är sjuk. Den första dagen är en karensdag, vilket innebär att du inte får sjuklön. Om du är anställd för minst en månad eller har arbetat sammanhängande i 14 dagar har du normalt rätt till sjuklön.

Dag 2-14 betalar din arbetsgivare ut sjuklön till dig.

Om du fortfarande är sjuk efter 14 dagar ska din arbetsgivare sjukanmäla dig till Försäkringskassan.

När dessa 14 dagar gått och din arbetsgivare sjukanmält dig till Försäkringskassan kan du söka sjukpenning. Du kan själv kontrollera om din arbetsgivare sjukanmält dig på Försäkringskassans hemsida under mina sidor.

Om du har varit sjuk i mer än 14 dagar så ska du som anställd skicka in ett läkarintyg i original till Försäkringskassans inläsningscentral.

Om du är arbetssökande måste du sjukanmäla dig inom sju dagar. Detta gör du på Försäkringskassans hemsida. Du får inte vänta mer än sju dagar innan du sjukanmäler dig för då

kan Försäkringskassan kanske inte betala ut din sjukpenning.

Om du är student så kan du läsa hur du går tillväga i vår CSN-guide.

Om du är egen företagare har du vanligtvis sju karensdagar, vilket innebär att man inte får några pengar de sju första sjukdagarna. Som egen företagare kan du välja att ha upp till 90 karensdagar och på så sätt sänka din avgift till sjukförsäkringen, därför kan karensdagarna variera. Som egen företagare ska du anmäla dig som sjuk till Försäkringskassan inom sju dagar.

Om du är ledig med föräldrapenning eller graviditetspenning ska du också anmäla dig till Försäkringskassan inom sju dagar som du är sjuk.

Du behöver även kunna visa ett läkarintyg som förklarar varför du inte kan arbeta. Kontakta till exempel din vårdcentral/kurator eller be din närståendes läkare skriva ett läkarintyg till dig. Att sjukskriva sig för att en närstående är sjuk fungerar på samma sätt som om det är du själv som är sjuk. Det viktiga är att det i läkarintyget framgår på vilket sätt din situation påverkar dig och gör att du inte kan arbeta. Det räcker alltså inte med att säga att en närstående är sjuk – det måste framgå på vilket sätt detta påverkar dig. Det är därför du behöver träffa en läkare och få ett eget läkarintyg. Sjukpenningen ligger på knappt 80 procent av din lön.

Jag missade att anmäla mig till försäkringskassan senast den sjunde dagen, vad händer nu?

Om din närstående nyss har fått sitt besked är det lätt att glömma bort att tänka på att kontakta Försäkringskassan. Om du anmäler dig i efterhand

DATUM:
2016-11-20
ÄMNE:
Ung Cancer Myndighetsguider,
Försäkringskassan för närstående

kommer Försäkringskassan fråga dig varför du inte anmälde dig direkt, men bara du uppger skälet ska myndigheten vara tillmötesgående.

Min närstående är sjuk och jag är arbetslös, vad innebär det?

Då är det viktigt att du är inskriven på Arbetsförmedlingen och att du aktivt sökte jobb innan du blev sjukskriven. Den sjukpenning du får baseras nämligen då på din gamla SGI (läs mer nedan), alltså den lön du hade på det jobb du hade innan du blev arbetslös. Även här bedöms din tanke med ett blivande arbete. Om du bara sökte deltidstjänster på 50 %, så kommer du endast att få ut 50 % sjukpenning eftersom du då har visat att din tanke inte var att arbeta heltid.

Vad händer om jag är sjukskriven på grund av att en närstående är sjuk och hen sedan avlider?

När en person avlider får Försäkringskassan automatiskt information om det inom några dagar. Du behöver inte skicka in några papper på att din närstående har gått bort och du behöver inte hellre fylla i några nya papper om du ska fortsätta vara sjukskriven efter detta. För Försäkringskassans del spelar det ingen roll varför du är sjukskriven, det enda myndigheten är intresserad av är hur det påverkar dig och varför det leder till att du inte kan arbeta.

Jag orkar inte arbeta efter att en närstående till mig gått bort, hur går jag tillväga?

Samma sak gäller oavsett om din närstående är sjuk eller har gått bort – om du behöver sjukskriva dig måste du kontakta en läkare och få intyg på varför. Även här är det viktigt att komma ihåg att det inte räcker att ange att din närstående har gått bort som skäl. I läkarintyget måste det tydligt framgå på vilket sätt din närståendes bortgång gör att du inte kan arbeta, alltså vilka symptom/reaktioner du har som hindrar dig i ditt arbete.

Hur gör jag om jag är student och vill sjukskriva mig för att en närstående är sjuk/avlider?

Se vår CSN-guide för mer information riktad till studenter.

Vem räknas som närstående?

Till närstående räknas anhöriga, men även andra som har en nära relation med personen som är sjuk.

DATUM:

2016-11-20

ÄMNE:Ung Cancer Myndighetsguider,
Försäkringskassan för närstående

Vad är närståendepenning och hur får jag det?

Sjukpenning kan du få om du är hemma för att du är sjuk själv (alltså om du själv mår så dåligt, fysiskt eller psykiskt, att du inte kan arbeta). Om du däremot är hemma för att hjälpa en närstående som är sjuk kan du få närståendepenning. Närståendepenningen ligger precis som sjukpenningen på knappt 80 procent och det finns ingen gräns för hur många som kan ansöka om närståendepenning – alla som är närstående kan söka. Sammanlagt kan närståendepenning delas ut under 100 dagar, så det är alltså upp till dem som söker att dela upp dessa dagar mellan sig. Men närståendepenning kan inte betalas ut till flera närstående för samma period, man får alltså dela upp dagarna.

För att ansöka om närståendepenning kontaktar du din läkare som hjälper dig att fylla i ett särskilt läkarutlåtande för närståendepenning. Du skickar in din ansökan till Försäkringskassan tillsammans med din närståendes läkarintyg. Försäkringskassan kommer då att svara om det finns möjlighet att ta ut närståendepenning eller inte, och om de säger ja får du fylla i ett nytt dokument om vilka dagar du vill vara hemma. Du måste själv kontakta din arbetsgivare om detta och fyller sen i efterhand i vilka dagar du har varit borta. Alla närstående som vill få närståendepenning måste skicka in egna ansökningar. Dessa finns på Försäkringskassans hemsida: http://www.forsakringskassan.se/sjukvard/fler_ersattningar_fran_socialforsakringen/narstaendepenning!/ut/p/bo/04_Sj9CPykssyOxPLMnMzovMAf-GjzOKNDQoMLJoMHQ38HU1ND-Tz9DNxMjH3cDIPdzfULshoVAXa-3oVw!/

Vad är sgi (sjukpenninggrundande inkomst)?

SGI beräknas utifrån den inkomst du skulle ha haft om du hade arbetat. Det handlar alltså inte om vad du har tjänat, utan vad du skulle ha tjänat framöver. Om du har skrivit på ett anställningsavtal, men blir sjuk innan du hinner börja jobba räknas det också in i din SGI, så länge det finns ett intyg från din arbetsgivare som styrker att du skulle ha arbetat. Du måste kunna visa på en varaktighet vilket i regel innebär att du ska ha en anställning eller att din avsikt är att du ska ha en anställning under minst sex månader. Du måste ha tjänat 24 % av prisbasbeloppet på ett år vilket är 10 600 kronor för att ha ett SGI. Denna summa gäller år 2016 då prisbasbeloppet ligger på 44 300 kronor.

Hur fungerar sgi när jag är vikarie eller har sommarjobb?

Om du har kortare vikariat, sommarjobb eller byter jobb ofta är det intentionen, alltså tanken med ditt arbete som räknas. Det innebär att om du har ett kortare vikariat, men tanken är att du sedan ska fortsätta jobba inom samma område (om du till exempel har ett vikariat som är kopplat till din utbildning), så räknas det in i din SGI. Samma sak om du har ett återkommande sommarjobb som du haft flera somrar i rad.

Försäkringskassan har som utgångspunkt att för att ha ett SGI ska du ha eller ha haft en anställning som pågår eller har pågått i mer än sex månader i sträck.

Det måste helt enkelt finnas en kontinuitet i ditt arbete, något som tyder på att din arbetssituation skulle

DATUM:

2016-11-20

ÄMNE:Ung Cancer Myndighetsguider,
Försäkringskassan för närstående

ha fortsatt se ut som den gör om du inte blivit sjukskriven.

Om du är timanställd så måste du kunna visa upp ett schema, annars räknas du som arbetslös i Försäkringskassans ögon. De behöver kunna se att det fanns planerad arbetstid som du nu kommer förlora inkomsten för när du blivit sjuk. Om du inte har ett schema kan du även be din arbetsgivare om en komplettering med schema för att kunna visa att du kommer missa arbetstid på grund av sjukdom.

Vad händer med min sgi om jag är/blir arbetslös?

Om du blir arbetslös är det viktigt att du omedelbart skriver in dig hos Arbetsförmedlingen. På så sätt "låser" du din SGI och skyddar den. Det är viktigt att det inte uppstår ett glapp mellan dina arbeten och din kontakt med myndigheter under längre tid än tre månader. Om du har arbetat i minst sex månader så skyddas ditt SGI från ditt tidigare arbete i tre månader.

Så tänk på att om du arbetat och sedan är ute och reser i mer än tre månader så tappar du din SGI. Om du har semester är din SGI skyddad, men inte om du är tjänstledig.

Om du däremot är arbetssökande eller avslutar en sjukskrivning men har ett fastlåst SGI från ett tidigare arbete så kan du endast ta ett uppehåll i arbetssökande för semester i fem veckor utan att förlora ditt fastlåsta SGI.

Om du aldrig har haft något jobb har du heller ingen SGI. Det du då kan göra är att kontakta Socialtjänsten och söka ekonomiskt bistånd (tidigare kallat socialbidrag).

Får jag sgi om jag studerar och jobbar extra?

Om du jobbar vid sidan av studier får du en speciell sjukpenning Grundande inkomst (SGI) som kallas studiestöds-SGI. Detta påverkar inte den SGI som du kan ha vilande från tiden innan din närstående (läs mer i CSN-guiden). En studietids-SGI kan man bara få om man skyddar en tidigare (högre) inkomst genom att studera, om man inte hade någon SGI eller någon inkomst som kan ligga till grund för en SGI innan studierna påbörjades så blir det alltså inte aktuellt med en studietids-SGI.

Kan jag få sjukpenning om jag har studiemedel?

Om du arbetar extra samtidigt som du studerar kan du, utöver sjukpenning för dina studiemedel (se mer i CSN-guiden), få sjukpenning för den extrainkomst du förväntas förlora på grund av din sjukskrivning. Det vill säga den inkomst du skulle ha fått från ditt extraarbete utöver dina studiemedel. Denna ersättning baseras på din studietids-SGI. Du måste då kunna visa hur mycket du skulle ha arbetat om du inte blivit sjuk till exempel genom ett schema som visar resten av dina inplanerade arbetspass eller om du kan visa på hur mycket du brukar arbeta där. Det innebär att det kan vara svårt för vikarier som blir inringda vid behov att visa hur mycket de skulle ha jobbat.

DATUM:

2016-11-20

ÄMNE:Ung Cancer Myndighetsguider,
Försäkringskassan för närstående

Vad händer efter att jag sjukanmält mig till försäkringskassan?

Först och främst måste Försäkringskassan fastställa om du har något SGI (läs mer om vad SGI är ovan). När detta är gjort så går Försäkringskassan vidare till att bedöma din förmåga att kunna arbeta. De tre första månaderna som du är sjukskriven bedöms du bara utifrån om du kan arbeta på ditt gamla jobb eller inte. Efter 90 dagar görs en ny bedömning då din arbetsgivare måste ta reda på om det finns andra arbetsuppgifter som skulle passa din situation bättre på din arbetsplats. Om det inte finns så har du rätt till sjukpenning. Efter 180 dagar bedöms din förmåga att arbeta utifrån hela arbetsmarknaden. Bedöms man klara av något annat arbete på arbetsmarknaden så har man inte längre rätt till sjukpenning. Denna kedja kallas för rehabiliteringskedjan och gäller om du har haft en anställning i mer än sex månader.

Om du är arbetslös bedöms du från dag ett mot hela arbetsmarknaden eftersom du inte har något nuvarande arbete som din förmåga att arbeta kan bedömas mot.

Normalt sätt kan du få sjukpenning på normalnivå i 364 dagar. Det betyder att du får 80 % av lönen men inte mer än 7,5 prisbasbelopp per år. Prisbasbeloppet är ett fastställt belopp som används för beräkning av olika förmåner eller avgifter och som ändras årligen för att justera det ekonomiska läget i samhället. År 2016 är prisbasbeloppet 44 300 kronor vilket betyder att du inte kan få mer än 332 250 kronor på ett år oavsett om du tidigare har tjänat mer än så.

Efter dessa 364 dagar kan du ansöka om fler sjukpenningdagar på normalnivå om du uppfyller Socialstyrelsens krav på allvarlig sjukdom.

Denna bedömning gör din handläggare på Försäkringskassan utifrån de läkarintyg som de fått in från din läkare. Annars kan du ansöka om sjukpenning på fortsättningsnivå vilket motsvarar 75 % av din ursprungliga lön. Du kan max få totalt 550 dagar sjukpenning på fortsättningsnivå, men då är utgångspunkten att du inte kan arbeta inom något yrke på arbetsmarknaden.

Min sgi är för låg, vad gör jag?

Om din SGI är för låg och du därför inte kan få sjukpenning kan du kontakta Socialtjänsten och söka ekonomiskt bistånd (tidigare kallat socialbidrag).

Kan jag göra något för att snabba på försäkringskassans handläggningstid?

Försäkringskassans handläggningstider kan ibland vara långa och om myndigheten förvarnar om detta redan när du ansöker om sjukpenning kan du kontakta Socialtjänsten som betalar ut ekonomiskt bistånd till dess att Försäkringskassan är färdig med sin handläggning. Socialtjänsten är snabbare med att betala ut pengar än vad Försäkringskassan är. Sedan kommer Socialtjänsten kräva in de pengar de betalade ut från Försäkringskassan, men det är ingenting som du behöver engagera dig i, utan det löser de båda myndigheterna.

DATUM:
2016-11-20
ÄMNE:
Ung Cancer Myndighetsguider,
Försäkringskassan för närstående

Kan jag som närstående vara berättigad bostadsbidrag?

Bostadsbidrag fungerar likadant oavsett om du själv är sjuk eller närstående. Om du är sjukskriven eller har närståendepenning har du lägre inkomst och då ökar möjligheten för dig att kunna få bostadsbidrag.

Kan jag få boendetillägg?

Boendetillägg finns för dem som har aktivitetsersättning och ett lågt SGI (sjukpenningsgrundande inkomst, du kan läsa mer om det ovan). Men det är väldigt få som får boendetillägg. För att få det räknar man alltid ut lön i jämförelse med hyreskostnaden.

Min partner som är föräldraledig blir sjukskriven och kan inte ta hand om vårt barn. Vi vill inte slösa våra föräldradagar på sjukskrivningen, hur gör vi?

Om din partner ansökte om föräldrapenning och därefter om sjukpenning är det vanlig föräldrapenning som gäller om barnet är under åtta månader. Om barnet är äldre kan du istället välja att vabba.

Den förälder som skulle ha haft föräldrapenning sjukanmäler sig då (och anmäler på sin ansökan om sjukpenning att den andre föräldern vårdar barnet istället).

Den andre föräldern anmäler Tillfällig Föräldrapenning (TFP/VAB) och anger på sin ansökan att anledningen till TFP inte är sjukdom hos barnet utan är den "vårdande" förälderns sjukdom.